

Apunts per al segle XXI

Canvi de cicle

La revista científica per definició i ambició ha de buscar l'excel·lència en el seu àmbit intel·lectual. Apunts. Educació Física i Esports és una revista científica i humanista, que pretén ser l'enllaç de referència entre la comunitat científica i acadèmica i el seu àmbit socioprofessional i cultural. Per continuar avançant en aquests propòsits empenem un canvi de cicle.

A *Apunts. Educació Física i Esports* volem continuar sent la revista de referència de Catalunya, Espanya i Llatinoamèrica en l'àmbit de les Ciències de l'activitat física i l'esport. Però també volem aconseguir el reconeixement de les bases de dades internacionals més prestigioses, que permetin la difusió i el coneixement de la nostra gaseteta entre el públic intel·lectual i acadèmic d'altres àrees geogràfiques i culturals, com a revista d'excel·lència científica en el nostre camp socioprofessional. Tot això amb l'ànim de contribuir a transformar la nostra realitat social i professional per tal de millorar-la i dotar el nostre àmbit disciplinari i social del prestigi que li correspon.

I

Apunts. Educació Física i Esports és la revista de l'INEF de Catalunya que neix l'octubre de 1985, encara que el seu primer origen apareix el 1964, amb la revista *Apunts de Medicina del Deporte*. En l'actualitat, porta editats 94 números ininterromputs, amb una periodicitat trimestral i un total d'una mica més de 1.000 articles publicats. És una revista científica d'orientació humanista en l'àmbit de les Ciències de l'Activitat Física i l'Esport, aborda els quatre itineraris dels estudis d'aquesta carrera: educació física, salut, rendiment i gestió; estructurats en set seccions fixes que, al costat dels altres apartats de la miscel·lània variable: les editorials, els resums de tesis doctorals llegides, el Fòrum "J. M. Cagigal", els articles d'opinió i la secció "Dona i esport", conformen els continguts bàsics d'aquesta publicació. També es publiquen números monogràfics sobre una temàtica concreta d'actualitat i interès científic i professional creixent, a raó d'un monogràfic per any.

La revista publica quatre números l'any, en dos idiomes: castellà (*Apunts. Educación Física y Deportes* [ISSN: 1577-4015] i català (*Apunts. Educació Física i Esports* [ISSN: 0214-8757]), amb una tirada sumada de 3.000 exemplars per cada número trimestral i un important intercanvi amb múltiples publicacions d'arreu del món, especialment de l'àrea llatinoamericana. *Apunts. Educació Física i Esports* és la revista líder en castellà de l'àmbit de les Ciències de l'Activitat Física i Esports a Espanya i en tot l'àmbit de Llatinoamèrica. És una gasetta de revisió externa amb un sistema d'avaluació doble cec i un consell assessor de més de 100 membres de diferents institucions i procedències geogràfiques.

Està considerada com una revista d'alt nivell científic per la Base de Dades ISOC del CSIC i es troba en el Latindex. Pertany al nivell B del nou llistat de revistes científiques de la llista CARHUS promogut per l'AQU-AGAUR en l'àmbit temàtic de les Ciències de l'Activitat Física i l'Esport, amb un índex (ICDS) de 4,34 en l'àmbit de la Pedagogia i la Didàctica d'aquesta àrea. Ha estat en el primer quartil de revistes d'Educació de la base de dades i serveis documentals que indexen revistes espanyoles de Ciències Socials IN-RECS en els anys 2004 i 2005. Altres bases de dades espanyoles en les quals és present la publicació són Dice, Resh i Dialnet. Entre les bases de dades estrangeres, *Apunts. Educació Física i Esports* es troba a Qualis (B) i Heracles/Sportdoc.

En un estudi recent sobre la producció científica de les revistes espanyoles de Ciències de l'activitat física i l'esport, realitzat entre 1999 i 2005,* va ser la publicació que més articles científics va aportar, amb un total de 302 articles, cosa que representa una mitjana d'11,9 treballs/exemplar i suposa una contribució del 16,91 % de la mostra estudiada (les 16 revistes més notables d'aquest àmbit, d'un total de 32 revistes censades en l'actualitat).

Apunts. Educació Física i Esports es troba present a Internet a través de la web <http://www.revista-apunts.com> i està penjada en la seva totalitat, per la qual cosa es pot consultar de manera completa mitjançant la recerca sistemàtica dels seus títols, números, anys, autors, àmbits temàtics o paraules clau en tres idiomes (català, castellà i anglès); els articles es poden descarregar íntegres o només els seus *abstracts*.

II

En l'actualitat, la revista es troba sotmesa a una nova vertebració per donar pas a un nou model de funcionament dels circuits de relació interna-externa amb autors, revisors i subscriptors, i una reestructuració del procés d'avaluació d'articles que li permeti d'assumir els reptes de les revistes científiques d'aquesta nova era. Millorar la fluïdesa comunicativa amb els nostres

* J. Valenciano, J. Devís-Devís i M. Villamón (2008): "Producción científica de las revistas españolas de Ciencias de la Actividad Física y el Deporte (1999-2005): contribución de las diferentes contribuciones y autoría". A L. Ariza i M. Guillén (coords.): *IV Congreso Internacional y XXV Nacional de Educación Física* [CD-ROM]. Córdoba: Universidad de Córdoba. ISBN: 978-84-691-1478-0

autors i augmentar-ne el rigor com a publicació d'alt impacte, tot incrementant l'índex de rebuig dels articles presentats a partir de la seva qualitat, originalitat i rellevància. El nostre objectiu consisteix a aconseguir l'excel·lència científica i, en conseqüència directa, obtenir el reconeixement com a revista científica d'alt nivell en el seu àmbit disciplinari, per part de les bases de dades internacionals (Bdds) més determinants, com ara l'ISI-Thomson de l'agència Reuters.

A hores d'ara, *Apunts. Educació Física i Esports* ha aconseguit de situar-se en una situació de privilegi entre les publicacions del seu àmbit. Es tanca un cicle i se n'obre un altre. *Apunts* entra en una nova fase d'expansió intel·lectual i científica i ha d'ajustar-se als nous reptes que se'ns presenten. Som una revista genèrica, científica i humanista, autèntica referència a Espanya i a Llatinoamèrica, que s'edita en els dos idiomes de Catalunya; a les nostres pàgines han publicat els seus treballs la gran majoria de la intel·lectualitat de l'àmbit de les Ciències de l'activitat física i l'esport d'aquest país, i estem molt orgullosos que hagi estat així. No obstant això, els temps canvien molt de pressa, les nostres institucions també, i el nostre àmbit acadèmic i socioprofessional necessita disposar de revistes científiques de qualitat, reconegudes per les bases de dades (BBdd) nacionals i sobretot internacionals. Aquest és el nostre desafiament, no n'hi ha prou a ser excel·lent, cal ser reconegut pels ens corresponents com a excel·lents. És per això que promovem un canvi cap a l'assoliment de l'"excel·lència reconeguda" en una revista científica i humanista de la nostra àrea específica.

L'INEF de Catalunya, la institució rectora de la gasetta, aposta per una publicació referent i d'alt impacte i ha promogut un doble procés: d'externalització de la revista mitjançant la informatització del procés d'arribada/recepció-avaluació-correcció-modificació/rebuig-acceptació final-publicació de l'article; i de reestructuració de l'actuació del Consell editorial de la revista en l'avaluació dels treballs rebuts, a la recerca d'un procés més rigorós, professional, estricte i pedagògic en l'avaluació dels articles. Passem d'un procés de gestió de la revista basat en la Secretaria de Redacció i una atenció personalitzada a un procediment de gestió de la revista informatitzat, autònom i interactiu. El canvi serà notable i una mica complex, atès que hem de compatibilitzar la posada en marxa d'aquest nou conducte conjuntament amb el desenvolupament normal de publicació de la revista; per tot plegat, els preguem comprensió i paciència en aquest període transitori que se'ns obre fins a assolir els objectius que ens hem plantejat.

Malgrat que *Apunts* és una revista genèrica d'un àmbit amb poc prestigi intel·lectual i amb una part substancial dedicada a les humanitats, amb la dificultat addicional de l'ambigüitat existent en l'avaluació de la qualitat de la investigació en Humanitats, pretenem que esdevingui una revista científica i humanista d'alt impacte, que pugui retornar als nostres autors un valor afegit als seus articles publicats i un notable nivell d'acreditació acadèmica. Per fer-ho, volem implantar un nou procés de selecció de manuscrits, amb un índex d'acceptació/refús d'articles més exigent, perquè no solament volem treballs originals que corresponguin a una investigació rigorosa, sinó també treballs d'investigació rellevants en el nostre àmbit socioprofessional que abordin una problemàtica real, per tal de mostrar la nostra suficiència intel·lectual i acadèmica. També desitgem, però, editar treballs per ajudar a transformar la nostra realitat més immediata en el camp de l'educació física, l'esport i el temps de lleure actiu, amb les nostres aportacions

científiques i promovent valors com ara l'honestat, l'esforç intel·lectual i científic, l'originalitat, la imaginació, la preocupació pel medi ambient o la rehumanització de l'individu i de la societat.

Epíleg

La vocació de servei a la comunitat acadèmica, científica, professional i social d'una publicació es fonamenta en la seva capacitat d'anticipar i analitzar els problemes de l'àmbit a què pertany, en la fluïdesa comunicativa i en la seva fortalesa per promoure i editar l'excel·lència científica produïda. *Apunts. Educació Física i Esports* ha de contribuir a estimular i millorar intel·lectualment i professionalment la seva àrea de coneixement i el seu camp d'intervenció social i ha d'ajudar a imprimir al seu àmbit el prestigi intel·lectual que li correspon.

Gràcies a tots els que fan possible aquesta revista per haver col·laborat de forma tan eficaç en aquesta estimulante aventura editorial. Els convidem a continuar participant en aquest canvi de cicle que s'inicia amb el nou any i que amb l'ajut de tothom ha de suposar una nova fita en la història de la nostra publicació.

JAVIER OLIVERA BETRÁN

jolivera@gencat.cat